

Рейтинговий звіт MINB 001-016 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ «МІБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.09.2010 р.
Дата оновлення:	19.09.2017 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «МІБ» за 2015–2016 рр. та I півріччя 2017 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «МІБ»

Дата	01.09.2010	23.08.2012	14.08.2014	19.09.2017
Рівень рейтингу:	uaBBB-	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «МІБ» підтримується:

- суттєвим обсягом коштів, залучених від пов'язаних сторін;
- низькою питоною вагою простроченої заборгованості в клієнтському кредитному портфелі;
- прийнятною структурою забезпечення кредитного портфеля;
- високою ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «МІБ» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та може негативно вплинути на ліквідність і капіталізацію;
- суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що обмежує фінансову гнучкість Банку;
- концентрацією кредитного портфеля корпоративних клієнтів та коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «МІБ»

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Активи, млн. грн.	1572,59	1735,41	3217,83	5495,45	6892,81	6691,91	7307,85
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	983,29	1413,25	2006,72	3494,02	4451,48	4287,71	4707,05
Кошти клієнтів, млн. грн.	1266,42	1421,99	2733,90	5001,26	6295,76	6131,22	6609,22
Власний капітал, млн. грн.	111,29	123,32	139,02	165,51	208,17	234,95	261,02
Доходи, млн. грн.	187,53	208,52	344,37	526,09	656,90	189,68	359,82
Витрати, млн. грн.	176,68	196,50	328,68	499,86	614,24	162,87	306,93
Чистий операційний дохід	77,67	101,89	194,41	256,54	261,85	79,40	139,46
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	13,23	15,03	20,39	32,60	51,94	31,42	64,38
Чистий прибуток, млн. грн.	10,85 ¹	12,02 ²	15,70 ³	26,23 ⁴	42,66 ⁵	26,82	52,89
Доходність активів*, %	0,69	0,69	0,49	0,48	0,62	-	-
Доходність капіталу*, %	9,75	9,75	11,29	15,85	20,49	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 10,87 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 12,03 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 15,96 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 26,23 млн. грн.

⁵ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 42,62 млн. грн.

*значення на звітну дату

Резюме

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі за текстом – ПАТ «МІБ» або Банк) зареєстровано Національним банком України у березні 2008 року.

Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 01015, Україна, м. Київ, вул. Лаврська, буд. 16.

Регіональна мережа ПАТ «МІБ» відіграє важливу роль у залученні клієнтів і є основним каналом надання послуг клієнтам банку. Станом на початок II півріччя поточного року Банк був представлений у Київській, Вінницькій, Львівській, Черкаській та Одеській областях, а його мережа налічувала 22 відділення. Кількість точок продажів поступово збільшується, а їх бізнес-локація покращується.

Банк співпрацює з банківськими установами України та зарубіжжя, позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг корпоративним клієнтам та приватним особам. Клієнтська база поступово розширюється. Її нарощенню сприяє впровадження нових банківських продуктів, розширення спектру послуг, підвищення якості обслуговування клієнтів, розвиток карткового бізнесу та розбудова регіональної мережі.

Акціонерами ПАТ «МІБ» є юридичні та фізичні особи. Істотну участь у статутному капіталі установи мають ПАТ «Закритий недиверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Прайм Ессетс Кепітел» (50,0826%) та пан Кононенко Ігор Віталійович (14,9234%). Кінцевою контролюючою стороною над Банком є громадянин України пан Порошенко Петро Олексійович.

Якість власного капіталу ПАТ «МІБ» добра. Акціонери приділяють постійну увагу рівню капіталізації фінансової установи – протягом аналізованого періоду тричі за рахунок капіталізації дивідендів, збільшувався статутний капітал (на загальну суму 80,68 млн. грн. до 202,1 млн. грн.) та залучалися кошти на умовах субординованого боргу. Рівень капіталізації прийнятний. Разом з тим, у короткостроковій перспективі Банк потребуватиме подальшого нарощення статутного капіталу.

Активні операції фінансуються власними та клієнтськими коштами. Останні протягом аналізованого періоду демонстрували позитивну динаміку – приріст (без урахування девальвації національної валюти) у 2015 році сягнув 42%, в минулому році перевищив 18%, а в I півріччі поточного року становив 6,8%.

Клієнтські кошти залучено здебільшого на короткостроковій основі (понад 4/5 портфеля, у т. ч. кошти на поточних рахунках – понад 40% портфеля), що підвищує чутливість до ризику ліквідності. Вагомим є обсяг коштів у ВКВ (близько половини портфеля), що підвищує чутливість Банку до валютно-курскових коливань. За джерелами залучення переважають кошти суб'єктів господарювання, кошти приватних клієнтів формують менше 30% клієнтського портфеля та/або близько 26% пасивів.

Банк має досвід успішної співпраці з НБУ. Наразі запозичення від регулятора відсутні. Кошти банків представлені залишками на ЛОРО рахунках переважно у ВКВ, сальдо за міжбанківськими операціями активне.

Якість ресурсної бази ПАТ «МІБ» задовільна. Актуальною залишається концентрація ресурсної бази за основними кредиторами, коштів корпоративних клієнтів – за видами економічної діяльності та депозитного портфеля – за основними вкладниками. Певною мірою концентрація зумовлена депозитами, які виступають забезпеченням зобов'язань за кредитами з метою нівелювання кредитних та валютних ризиків. Серед позитивних чинників слід відзначити підтримку Банку коштами пов'язаних сторін.

Високоліквідні активи та клієнтський кредитний портфель є основними складовими активів. ПАТ «МІБ» орієнтовано переважно на кредитування корпоративних клієнтів. За строками користування кредитними коштами переважають короткострокові кредити, за цільовим спрямуванням – кредити у поточну діяльність. Кредитному портфелю корпоративних клієнтів притаманна галузева концентрація – найбільше коштів надано підприємствам сфери торгівлі.

За видами валют превалює заборгованість у ВКВ – понад 70% портфеля. Значний обсяг валютних кредитів надано позичальникам, які не мають джерел надходження валютної виручки, що підвищує чутливість до валютного та кредитного ризиків. Разом з тим, з метою нівелювання останніх, частину обсягу заборгованості за такими кредитами забезпечено майновими правами на депозити, в т.ч. у валюті кредиту. Оскільки Банк кредитує переважно корпоративних клієнтів, протягом аналізованого періоду актуальною є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість Банку до кредитного ризику й ризику ліквідності у разі погіршення платоспроможності та/або платіжної дисципліни окремих клієнтів.

Погіршення якості клієнтського кредитного портфеля ПАТ «МІБ» у минулому році, насамперед, зумовлено невиконанням зобов'язань за кредитами позичальниками з тимчасово окупованих територій. Банк активно працював над врегулюванням заборгованості таких позичальників, що призвело до погашення її значної частини, проте питома вага простроченої заборгованості за кредитами клієнтів станом на початок поточного року становила 5,7%. Незначне збільшення обсягу простроченої заборгованості за одночасного зменшення обсягу кредитного портфеля у I півріччі поточного року зумовило підвищення частки простроченої заборгованості до 7%. При цьому, загальний обсяг 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб становив 10,71%, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості.

Серед забезпечення зобов'язань за кредитами – майнові права на грошові кошти, нерухоме та рухоме майно, порука тощо. Найбільш ліквідною заставою за класифікацією регулятора забезпечено близько десятої частини клієнтського кредитного портфеля.

Щомісяця Банк здійснює розрахунок кредитного ризику за активами відповідно до вимог, визначених внутрішніми нормативними документами. На покриття збитків від зменшення корисності активів Банк формує резерви. Рівень резервування кредитного портфеля становив 15,95%, прострочена заборгованість покривається сформованими резервами більше ніж удвічі. Разом з тим, враховуючи значну концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація пом'якшується високою ефективністю діяльності.

Основними складовими високоліквідних активів протягом останніх півтора років були кошти на НОСТРО рахунках, здебільшого в іноземних банках інвестиційного класу та високоліквідні цінні папери. Інвестиції в ОВДП та в ощадні депозитні сертифікати, емітовані НБУ, забезпечують прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків. Значення показника швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, є високим. Показники ліквідності перевищують нормативні значення, встановлені НБУ. Активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення належним чином (в окремих періодах невідповідність перевищує 10%). Разом з тим, від'ємне значення кумулятивного розриву строком до 1 року не досягає 1%.

Обсяг операцій з пов'язаними сторонами вагомий – залучені кошти формували понад 70% зобов'язань, заборгованість за наданими кредитами – понад 47% клієнтського кредитного портфеля та/або більше 15% активів.

Якість активів ПАТ «МІБ» задовільна – неробочими активами сформовано менше 5% валюти балансу.

Фінансовий результат Банку протягом аналізованого періоду був позитивним, а ефективність діяльності – високою. Банк генерує стабільний грошовий потік як по процентних активах, так і від комісійно-торговельної діяльності, що покриває операційні витрати і резервування активних операцій.

ПАТ «МІБ» має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів НБУ. Зважаючи на суттєву девальвацію національної валюти в 2015 році Банк допускав порушення нормативу адекватності регулятивного капіталу, нормативу кредитного ризику на одного позичальника та великих кредитних ризиків. Разом з тим, дотримання Банком відповідних обмежень, встановлених регулятором, дозволило останньому не застосовувати санкції до ПАТ «МІБ» за їх порушення. З метою виправлення ситуації, ПАТ «МІБ» було вжито низку заходів, що дозволило наростити обсяг капіталу та, відповідно, усунути порушення зазначених нормативів.

Наразі, у зв'язку зі змінами в регулятивній базі НБУ, в Банку має місце порушення нормативу максимального кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами. У квітні 2017 року, Правлінням НБУ погоджено нову редакцію Плану заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо

операцій з пов'язаними з банком особами. Банк вживає заходів відповідно до Плану.

Враховуючи збереження складної ситуації в країні та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. ПАТ «МІБ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного, процентного та валютного ризиків і ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Планом розвитку Банку на поточний рік передбачається: нарощення обсягу клієнтських коштів і диверсифікація ресурсної бази за контрагентами, нарощення обсягу клієнтського кредитного портфеля та диверсифікація за основними позичальниками, а також підтримання його якості на належному рівні, активне залучення клієнтів, розвиток карткового бізнесу та регіональної мережі, швидкий і зручний сервіс та інноваційний підхід до обслуговування клієнтів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «МІБ» підтверджено на рівні uaBBB+, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Активи							
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	179,72	197,65	329,10	198,39	320,32	477,67	440,55
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	105,76	98,22	109,77	1222,64	2280,89	2297,70	2670,09
Кошти в інших банках	446,90	258,09	978,34	1780,55	2092,70	1863,97	2097,45
Кредити клієнтам	829,76	1176,90	1813,35	2438,89	2416,01	2302,64	2331,29
Цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Довгострокові вкладення	13,93	12,72	17,78	24,55	42,33	33,30	33,42
Нараховані доходи	7,42	17,40	41,06	71,67	75,31	76,24	94,24
Резерви	-27,76	-59,55	-141,35	-266,88	-374,31	-395,90	-395,31
Інші активи	16,88	33,97	69,78	25,65	39,55	36,29	36,12
Разом активів	1572,59	1735,41	3217,83	5495,45	6892,81	6691,91	7307,85
Зобов'язання							
Заборгованість перед НБУ	56,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	21,64	33,41	10,01	43,62	15,48	9,73	51,49
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	696,74	830,42	1523,00	3598,21	4757,33	4336,83	4719,36
Кошти фізичних осіб	569,68	591,55	1210,90	1403,05	1538,43	1794,39	1889,86
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	64,74	104,72	190,83	242,42	274,63	272,48	263,60
Нараховані витрати	8,59	11,48	14,47	14,04	15,56	11,93	16,43
Інші зобов'язання	43,08	40,49	129,61	28,59	83,20	31,59	106,09
Разом зобов'язань	1461,30	1612,09	3078,81	5329,94	6684,63	6456,96	7046,83
Власний капітал							
Сплачений статутний капітал	99,83	110,08	121,42	136,31	161,63	161,63	202,10
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,61	1,15	1,75	2,53	3,85	3,85	5,98
Результат минулих років	0,02	0,08	0,15	0,44	0,04	42,66	0,05
Результати переоцінки	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	10,85	12,02	15,70	26,23	42,66	26,82	52,89
Разом власного капіталу	111,29	123,32	139,02	165,51	208,17	234,95	261,02

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Доходи							
Процентні доходи	153,82	170,35	239,99	377,07	498,24	145,98	285,65
Комісійні доходи	23,36	24,74	67,24	93,15	84,91	22,44	48,81
Результат від торговельних операцій	8,69	12,17	21,35	48,31	67,93	16,88	19,57
Інші операційні доходи	1,62	1,23	15,75	7,29	5,54	1,07	2,26
Інші доходи	0,04	0,03	0,04	0,05	0,29	3,13	3,35
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,23	0,00	0,18	0,18
Всього доходи	187,53	208,52	344,37	526,09	656,90	189,68	359,82
Витрати							
Процентні витрати	98,29	93,27	131,97	249,98	369,13	100,39	203,19
Комісійні витрати	3,44	4,93	7,27	8,60	12,17	3,23	6,98
Інші операційні витрати	8,09	8,39	10,69	10,70	13,46	3,35	6,66
Загальні адміністративні витрати	45,20	55,33	84,19	97,00	99,79	27,77	56,35
Відрахування в резерви	19,28	31,56	89,87	127,22	110,41	23,52	22,25
Податок на прибуток	2,37	3,01	4,70	6,37	9,27	4,60	11,48
Всього витрати	176,68	196,50	328,68	499,86	614,24	162,87	306,93
Фінансовий результат	10,85	12,02	15,70	26,23	42,66	26,82	52,89